ANUL VI. — No. 1414

EDIŢIA A DOUA

MARŢI 19 IANUARIE 1893

Adevĕrul

Să te fereşti, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

ADMINISTRAŢIA
16, — STRADA ACADEMIEI, — 16

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
16 STRADA ACADEMIEI, — 16

Bucureşti, 18 Ianuarie 1893.

Onestitatea Regimului

N'o să vorbim nicĭ de afacerea Zappa, nicĭ de afacerea Bedmar, nicĭ de hoţiile de la Galaţĭ, Bacău, Piteşti-Curtea de Argeş.... n'o să vorbim de nicĭ una din aceste afacerĭ, maĭ mult saŭ maĭ puţin cunoscute cetitorilor noştri, şi în care sunt implicaţĭ nu numaĭ membri influenţĭ aĭ partidulul conservator, ci pe une locurĭ chiar miniştri. — N'o să vorbim de aceste afacerĭ, de care s'a maĭ vorbit; vom releva însă o argumentare stranie a organuluĭ junimist *Constituţionalul*, în care se oglindeşte toată onestitatea şi toată moralitatea regimuluĭ.

In ziua de 24 Ianuarie urmează a se face la Ploeşti alegerea unuĭ deputat. E vacant locul regretatuluĭ şef al liberalilor, Dumitru Brătianu. Şi sunt douĭ candidaţĭ carĭ caută să-l ocupe: D. *N. Fleva*, candidat liberal şi D. *Radu Văcărescu*, candidat guvernamental.

Cine e D. N. Fleva? Toată lumea o ştie. D. Fleva are în urmă un trecut, o carieră politică.

Cine e D. Radu Văcărescu? Nimenĭ n'o ştie. D. Văcărescu s'a ilustrat într'o vreme în câte-va afacerĭ destul de scandaloase... şi după aceea o absolută tăcere învĕlue acest ilustru nume, până când astă-zĭ reapare ca adversar al D-luĭ N. Fleva la Ploeştĭ.

Era firesc ca lumea să se întrebe: *Pe ce se bizue D. Radu Văcărescu să aspire a ocupa în Cameră locul luĭ Dumitru Brătianu şi să ţie pept D-luĭ N. Fleva?* Şi cum trecutul D-lui Radu Văcărescu, schiţat maĭ sus în câte-va cuvinte, nu-ĭ dădea nicĭ un drept să aibă o asemenea aspiraţie, lumea a dat cu gândul că D-sa pe alte mijloace contează, iar nu pe popularitatea, pe care din nefericire nu o are.

D. Radu Văcărescu are reputaţia unuĭ om foarte bogat, de maĭ multe orĭ milionar. Şi cum puterea corupţiuneĭ a maĭ fost pusă la încercare, tot sub guvernul conservator, când se rupeaŭ bancnotele în două şi se dădeaŭ alegĕtorilor o jumătate, iar ceealaltă jumătate se păstra ca gaj pe după alegerĭ, — multe se ziceaŭ şi se zic de mijloacele pe care se sprijină candidatul guvernamental de la Ploeştĭ.

Confraţiĭ de la *Lupta* aŭ formulat chiar bănuiala cea mare şi ruşinoasă pentru un om politic, bănuială pe care toată lumea o inpărtăşeşte; şi confraţiĭ noştri aŭ formulat-o destul de limpede.

Ştiţĭ ce respunde *Constituţionalul*? Să cităm textual:

> Candidatul pus înaintea alegĕtorilor are avere—îşĭ zice *Lupta*—decĭ el va corupe pe alegĕtorĭ. Teama radicalilor se explică; *însă partidul conservator, în opunere cu cel liberal, preferă a pune candidaţĭ independenţĭ materialiceşte, şi candidaţi independenţi materialiceşte se găsesc maĭ numaĭ printre ceĭ cu avere*. Acest lucru e clar.

Şi maĭ departe, proza *Constituţionaluluĭ* devine din ce în ce maĭ interesantă:

> Dar însăşĭ imputarea pe care o aduce *Lupta* regimuluĭ actual—continuă gazeta junimistă—dovedeşte un lucru la care organul radical nu s'a gândit şi anume că *de îndată ce se admite că cel ce-şi pune candidatura e nevoit să cheltuiască din punga luĭ, pentru a reuşi, că în acest caz el este lăsat în voia luĭ de guvern şi că alegerile sunt libere.*

Cum vĕ place această logică? Ce zicĭ D-ta însu-ţĭ, D-le Maiorescu, de victimele logiceĭ D-tale?

Va să zică alegerile numaĭ în două cazurĭ sunt nelibere: 1) când opozanţiĭ sunt împiedecaţĭ a-şĭ propaga ideile, a-şĭ împărţi buletinele etc.; şi 2) când guvernul însuşĭ cheltueşte din fondurile secrete pentru reuşita amicilor sĕĭ. *Dar când un candidat guvernamental cu dare de mână este lăsat în voia luĭ să cheltuiască din punga luĭ, din averea luĭ, pentru ca să corumpă alegĕtoriĭ şi să cumpere voturĭ —alegerile sunt libere!!....*

Asemenea enormităţĭ nicĭ nu se discută din punctul de vedere al logiceĭ. Insă-şĭ *L'Indépendance Roumaine*, rezumând articolul *Constituţionaluluĭ*, îl însoţeşte de următoarea reflecţie: *C'est peut-être un peu tiré par les cheveux cette conclusion là*; ceea ce pe româneşte însemnează: *Poate că concluzia asta e puţin cam trasă de pĕr.*

Enormitatea *Constituţionaluluĭ* e interesantă din altă pricină, din pricina că ea arată maĭ lămurit de cât orĭ ce am zice noĭ *moralitatea şi onestitatea în luptele politice a conservatorilor, şi maĭ cu seamă a junimiştilor.*

Vorbele *Constituţionaluluĭ* sunt însă în acelaşĭ timp şi o injurie adresată ploeştenilor. Reuşita D-luĭ Radu Văcărescu ar însemna de aci înainte că D-sa *a fost lăsat liber să cheltuiască din punga luĭ*... Şi dacă ciniciĭ pot spune cu oare-care fală că *aŭ cheltuit*, cetăţeniĭ nu pot spune cu aceeaşĭ fală că *aŭ primit* şi s'aŭ lăsat a fi *convinşĭ* saŭ *învinşĭ* de cheltuelele cinicilor.

După o asemenea injurie ce se aduce ploeştenilor e o datorie de onoare pentru eĭ să rĕspundă prin voturile lor *Constituţionaluluĭ* că n'a avut dreptate când i-a judecat după mĕsura cinismuluĭ junimist, ca pe nişte oamenĭ coruptibilĭ, la care totul, până şi conştiinţa şi simţul demnităţeĭ, e de vînzare.

Acesta e cel maĭ bun şi singurul rĕspuns pe care îl pot da ploeşteniĭ organuluĭ junimist.

Ioan N. Roman.

A se vedea „Ultime Telegrame“ la pagina III.

Rasty şi presa

Colonelul de (?) Rasty, despre care numaĭ ceĭ iniţiaţĭ ştiaŭ până astăzĭ că este prefect al poliţieĭ capitaleĭ, a eşit din rezerva în care stătea până acum şi care-ĭ şedea aşa de bine.

Ceea ce este maĭ nostim, e că poliţaiul capitaleĭ debutează cu un atentat la libertatea preseĭ, atentat deghizat—ce e dreptul -căcĭ fiorosul colonel nu are curajul de a comite făţiş o ilegalitate.

Iată despre ce e vorba:

Vinerĭ zidurile capitaleĭ aŭ fost acoperite de următorul afiş poliţienesc:

Prefectura Poliţieĭ Capitaleĭ

ORDONANCIA (?)

No. 106 din 11 Ianuarie 1893

Noĭ, Prefectul Poliţieĭ Capitaleĭ,

Avênd în vedere că vînzĕtoriĭ de ziare nu se mărginesc numaĭ în strigarea numeluĭ şi a dateĭ ziarelor ce vind, dar indică chiar şi conţinutul lor:

Avênd în vedere că ceĭ maĭ mulţĭ din vînzĕtoriĭ pe strade, pentru a mări numĕrul vînzăreĭ, nu numaĭ că exagerează, intenţionat noutăţile zileĭ, ba încă anunţă şi fapte de carĭ nu se face nicĭ o menţiune în ziarele lor;

Avênd în vedere că acest mod de vînzare dă ocasiune la o speculă necorectă;

Avênd în vedere **desele reclamaţiuni** ce primim zilnic, precum şi **desele turburărĭ** ce se produc atât pe strade, cât şi prin localurile publice, *între vînzătoriĭ şi publicul cumpărător care, vĕzêndu-se înşelat, 'şi* **reclamă baniĭ înapoĭ;**

Avênd în vedere că prefectura de poliţie nu poate rĕmânea indiferentă la asemenea fapte şi că datoria eĭ este de a preveni orĭ-ce desordine:

ORDONAM:

I. Se interzice tutulor vînzĕtorilor de ziare de a maĭ striga alt-ceva de cât numaĭ pur şi simplu titlul şi data ziaruluĭ pe care-l vînd.

II. Aceĭ carĭ vor contraveni acesteĭ disposiţiunĭ se vor da judecăţeĭ.

III. D-niĭ comisarĭ-inspectorĭ, comisariĭ şi subcomisariĭ secţiunilor, oficeriĭ şi subofiţeriĭ de gendarmĭ şi toţĭ agenţiĭ în drept după lege, sunt însărcinaţĭ cu aducerea la îndeplinire a disposiţiunilor coprinse în ordonanţa de faţă.

Prefectul Poliţieĭ Capitaleĭ,
Colonel M. Rasty

Şeful divisieĭ, *I. Roşca.*

Precum se vede, poliţia îşĭ permite să dea ordonanţe, care, chiar sub forma aceasta nevinovată, alcătuesc un atentat în contra libertăţeĭ preseĭ. Căcĭ, a opri pe vînzătorĭ ca să strige conţinutul ziarelor —şi ziarele guvernamentale sunt maĭ tot deauna lipsite de un conţinut interesant— însemnează nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cât a împiedeca respîndirea ziarelor neplăcute guvernuluĭ.

De alt-fel, colonelul de (?) Rasty minte cu bună ştiinţă când susţine, că primeşte dese reclamaţiunĭ şi că se întâmplă dese scandalurĭ între public şi vînzătorĭ, pentru că aceştia anunţă ştirĭ, carĭ nu există în ziare. Desfidem pe prefectul poliţieĭ ca să ne arate o singură reclamaţiune în această privinţă.

Noĭ ştim foarte bine că ordonancia (?) *coloneluluĭ de (?) Rasty e îndreptată în potriva ziaruluĭ nostru şi că ea va servi de pretext pentru arestarea şi schingiuirea vînzătorilor noştri, în ziua sosireĭ mirilor Românieĭ (?!), când poliţia se aşteaptă ca noĭ să administrăm Dinastieĭ un hap greŭ de înghiţit.*

Nimic maĭ uşor, pentru orĭ-ce zbir al poliţieĭ, de cât să aresteze pe un vînzător de ziare sub pretextul, că a călcat ordonancia (?) poliţieĭ şi a strigat conţinutul ziaruluĭ.

Am dori ca prefectul poliţieĭ să ne arăte un text de lege, care să-ĭ permită a publica ordonanţe ca cea de maĭ alaltă-ierĭ. In schimb noĭ îĭ vom dovedi, că Constituţia interzice formal orĭ-ce mĕsură în contra libertăţeĭ preseĭ.

A împiedica pe căĭ piezişe vînzarea ziarelor neplăcute guvernuluĭ, însemnează a pune stavile reale libertăţeĭ preseĭ şi aceasta nu se poate orĭ cât de colonel şi orĭ cât de de (?) *Rasty ar fi cine-va.*

Noĭ putem da coloneluluĭ de la poliţie un sfat; să se astâmpere şi să nu caute a'şĭ face reclamă în chestiunĭ pe care nu le pricepe, tocmaĭ fiind-că e colonel şi tocmaĭ pentru că e de.

Dacă e vorba să impiedice vînzarea ziaruluĭ Adevĕrul *în ziua mascaradeĭ de la 24 Ianuarie, de geaba va aresta poliţia pe vînzătoriĭ de ziare.*

Vom ieşi noĭ înşi-ne pe strade ca să vindem ziarul şi să poftească colonelul de (?) Rasty să ne aresteze şi pe noĭ.

Atuncĭ va învăţa să respecteze presa!!

Argus.

Culmea Scandaluluĭ

D. G. Duca, directorul C. F. R., în slugărnicia sa dinastică, opreşte din salariul frânarilor, al acarilor şi al tuturor lucrătorilor, câte DOUĬ LEĬ pentru acoperirea cheltuelilor facereĭ chioşculuĭ de la gara de Nord, în care are a se primi Ferdinand cu soţia sa.

Dacă D. Duca, cu consiliul sĕŭ de administraţie, voeşte a se arĕta dinastic înfocat, nu are de cât a-şĭ deschide punga, care numaĭ goală nu este, şi a opri din diurnele membrilor consiliuluĭ.

Dar să ia din gura săracilor hrana uneĭ zile, pentru facere de chioşcurĭ dinastice, aceasta este culmea scandaluluĭ.

Rog pe D. Const. Olănescu, ministrul de lucrărĭ publice, să bine voiască a potoli focul dinastic al directoruluĭ C. F., şi a-l face să înţeleagă că această poprire de DUOĬ LEĬ constitue o infamie.

Mare e răbdarea D-luĭ Const. Olănescu!! **A. V. B.**

INSTANTANEE

Lt. Colonel Al. Glogoveanu

Statură potrivită, ochiĭ albaştri, se poartă cu barbişon şi nu pare a fi maĭ mare de 50 de anĭ.

Figură maĭ mult franţuzească de şi e Român neaoş; familia Glogovenilor fiind una din cele maĭ vechĭ din ţară.

Foarte simpatic şi cunoscut în lumea militară, muzicală şi judecătorească, maĭ ales în cea *judecătorească*, unde a devenit proverbial prin procesele ce le are cu numeroşiĭ sĕĭ creditorĭ. Aceştia pentru o sumă de nimic îĭ reclamă azĭ milioane.

Procesul dintre Glogoveanu şi creditoriĭ luĭ este curat o halima; s'a calculat că i-ar fi trebuit să slujească în armată câte-va secole, pentru a se achita de dînşiĭ numaĭ din leafă.

In Mehedinţĭ, unde îşĭ are moşia Glogova, la care ţine ca la o amantă din primele furiĭ ale amoruluĭ, e cunoscut ca cel maĭ ospitalier. De la dênsul nu poţĭ pleca până ce nu împlineştĭ cel puţin tradiţionalele treĭ zile din trecutele timpurĭ monăstireştĭ.

Cusurul luĭ de căpetenie este că e foarte încrezĕtor în orĭ cine şi pune tot-d'a-una temeiŭ pe spusele fie-căruia, ceea ce îl face adesea să cadă victima daraverilor sale.

Ca căpitan comandant de baterie, pentru purtarea sa în timpul rĕsboiuluĭ, i s'a acordat *Virtutea Militară* şi *Steaoa Românieĭ*.

Azĭ ofiţer în rezervă se ocupă de numeroasele sale *profese* (după cum pronunţă dânsul) şi de muzică

In politică soldat devotat al partiduluĭ Liberal-Naţional.

Acum în urmă a cumpus **Marşul Ligeĭ**, care se cântă deja cu mult foc în Mehedinţĭ şi care de sigur se va populariza şi cânta în curînd în toată Ţara

Semne particulare: I-a plăcut *tunul, muzica* şi *femeile.*

Jongis.

Şcoala rurală

I.

In câte-va articole am vorbit despre obligativitate precum şi despre inamovibilitatea învĕţătorilor; lucrurĭ care nu se găsesc în proiectul de lege al D-luĭ Take Ionescu, asupra învĕţământuluĭ primar. Azĭ ne vom încerca a dovedi că proiectul D-luĭ Take Ionescu nu realizază nicĭ măcar rĕspândirea instrucţiuneĭ în popor, în ţărănime.

Dovedind aceasta vom vedea că, D. Take Ionescu departe de a fi un reformator al învĕţămîntuluĭ, cum se pretinde, este maĭ curând un cârpaciŭ, care strică maĭ mult de cât drege, şi maĭ presus de toate este un reacţionar prin excelenţă.

In art. 21 din proiectul sĕŭ, D. Take Ionescu zice: *In fie-care comună rurală din ţară va fi cel puţin o şcoală primară inferioară.* La prima vedere, citind cine-va acest articol şi fiind puţin familiarizat cu chestiile şcolare, s'ar declara mulţumit şi ar crede că D. Take Ionescu are o mare iubire pentru ţăranĭ. Ce iluzie şi în acelaşĭ timp, ce farsă!

In primul rînd eştĭ izbit de vagul ce domneşte în enunţiarea acestuĭ articol, dar să admitem că în fie-care comună rurală ar fi câte o şcoală. Eĭ bine, în asemenea caz întrebăm: este de ajuns, este echitabil? Nu, vom rĕspunde. Şi ştiţĭ de ce? Pentru că o comună rurală coprinde o mulţime de cătune, toate cu copiĭ în etate de şcoală şi care nu vor avea şcoală, căcĭ proectul D-luĭ Take Ionescu mărgineşte şcoala numaĭ la comună. Sunt însă comune care aŭ câte 10 şi 12 cătune populate şi cu mulţĭ copiiĭ în etate de şcoală şi atuncĭ aceĭ copiĭ vor fi lipsiţĭ de luminile şcoaleĭ. Exemple în privinţa aceasta putem da sute. N'avem de cât să deschidem statistica D-luĭ Poni şi vom vedea cum staŭ lucrurile.

Ast-fel în judeţul Dâmboviţa, comuna Cobia, din plasa Cobia, se compune din 13 cătune, cu foarte mulţĭ copiĭ în etate de şcoală. D. Take Ionescu, se va mulţumi numaĭ cu o şcoală rurală, crezĕnd poate că şi-a făcut datoria.

Dacă luăm altă comună, tot din judeţul Dâmboviţa, comuna Doiceşti, plasa Dealuluĭ, vom vedea că se compune din 4 cătune, avênd fiecare cătună peste 50 saŭ 60 copiĭ în etate de şcoală. Şi aşa maĭ departe, am putea înmulţi exemplele şi a arăta că D. Take Ionescu nu este pătruns de interesele şcoaleĭ şi de gândul de a scoate pe ţĕranĭ din ignoranţă.

Nu tot aşa aŭ procedat alţĭ miniştri aĭ instrucţiuneĭ în proectele lor. Ast-fel D. Dim. Sturza în proiectul sĕŭ din 1886, acel proiect care a rădicat furtunĭ în rîndurile corpuluĭ didactic, a pus pentru prima oară un art. (40) în cuprinderea următoare: *In orĭ ce* **cătună rurală** *unde se află un numĕr de 40 de copiĭ în etate de şcoală, se va înfiinţa o şcoală primară elementară rurală.*

Auziţĭ D-le Take Ionescu, în fiecare cătună rurală unde sunt 40 de copiĭ în etate de şcoală să se înfiinţeze o şcoală, dar nu numaĭ în comune. Ce ziceţĭ, se potriveşte? Şi curioase timpurĭ şi curioase moravurĭ! In 1886 D. Dim. Sturza, care înscrie un asemea articol salutar pentru ţĕrănime, era tratat de reacţionar, de duşman al învĕţămîntuluĭ şi nu şi-a putut trece proiectul sĕŭ, care ar fi fost un progres în învĕmîntul nostru; pe când D. Take Ionescu... în 1893, nu ridică de cât protestărĭ platonice, şi balamucul sĕŭ de proiect va fi votat cu unanimităţĭ de turmele din Senat şi Cameră.

Acest articol al D-luĭ Dim. Sturza îl găsim întocmaĭ şi în proiectul D-luĭ P. Poni (art. 22), ceia ce dovedeşte că D. Poni, a luat articolul după D. Dim. Sturza, convins fiind că serveşte populaţiunea de la ţară.

Iată, D-le Take Ionescu, cum lucrează oameniĭ cu dor de a face bine, cu dor de a scoate pe ţĕranĭ din ignoranţă. Şi cu toate aceste, nicĭ D. Sturza, nicĭ D. Poni, nu ne sunt partizanĭ politicĭ, cum nu ne eştĭ nicĭ D-ta.

Făcênd şcolĭ numaĭ prin comune, şi lăsând cătunele lipsite de şcolĭ se creiază încă o piedecă pentru obligativitate. In o singură şcoală nu încap mulţimea de copiĭ de prin toate cătunele şi apoĭ şi distanţa dintre cătune, va fi iar o piedecă. Decĭ lucrurile vor rĕmânea ca şi sub legea din 1864 şi astfel D. Take Ionescu nu realizează rĕspândirea instrucţiuneĭ în popor.

Maĭ mult. Art. 21 al D-luĭ Take Ionescu este art. 66 din legea veche, fără nicĭ o modificare, şi totuşĭ D. Take Ionescu este reformator şi propune o lege nouă. Ce derîdere!

In articolul viitor ne vom ocupa despre clădirile şcolare rurale.

Ed. Dioghenide.

POLITICA EXTERNA

Scrisoare din Italia

Fără îndoială, secolul al 19-lea tinde cu orĭ ce preţ să rĕmână celebru. Bĕtrânul capricios şi ramolit, cu un picior în groapă, înainte de a închina steagul, se rĕzbună preparând un teren spinos succesoruluĭ sĕŭ, tot aşa cum predecesorul sĕŭ i-a lăsat luĭ. Mizeria pe de o parte, holera şi alte calamităţĭ pe de alta, ies ca

din pămênt pe zi ce merge. Unde se va ajunge?... nu se știe; sigur însă că o catastrofă nouă se așteaptă. Ca și cum toate acestea nu ar fi de ajuns, omenirea se aliază fatalităței dându-i mână de ajutor la scopul eĭ de distrucție.

In Franța, colosalul scandal al afacereĭ Panama, a redus la sapă de lemn pe sute și miĭ de nenorociți și ceea ce se cunoaște nu e de cât un *hors d'oeuvre*. la ceea ce se va descoperi mâine. In Italia, nu era de ajuns nenorocita *Politică Africană*, care a zguduit până în temelie finanțele deja șubrede ale țêreĭ; nu era de ajuns *Tripla Alianță*, care a strivit industria împedecând comerciul cu Francia, nu! opera trebuia să fie complectă și pentru a o complecta o altă calamitate ce de mult rodea ca un vierme ascuns tezaurul țêreĭ, a venit la lumină. Francia a dat exemplu și sora eĭ Italia a vroit să profite de el, dar prea têrziŭ a deschis ochiĭ, căcĭ rêul e de o gravitate așa de mare în cât reparația pentru o „restitutio ad integrum" e foarte grea dacă nu cum-va imposibilă. De câte-va zile jurnalele sunt pline de hipoteze și comentariĭ privitoare la gravele neregularități a diferitelor băncĭ de emisiune. *Guvernul papă lapte* (ca în toate țêrile de altmintrelea), dormea legănând *nel dolce far niente* tradițional. Presa independentă ghimpoasă, a dat alarma și guvernul deșteptat din letargie, a trebuit să facă lumină asupra acuzărilor aduse. Pe de o parte s'a numit comisiunĭ de anchetă pentru verificarea stăreĭ active a băncilor; iar pe de alta s'a proiectat fusiunea diferitelor băncĭ de emisiune în o mică bancă ce va purta numele de *Banca d'Italia.*

Se știe că în prezent există în Italia șase băncĭ de diferite originĭ și naturĭ; băncĭ ce aveaŭ privilegiul de a emite bilete fiduciare garantate de Stat. O bună parte din ele aveaŭ deja de mult timp capitalul lor compromis, iar altele staŭ în cumpănă de a se compromite din cauza releĭ administrațiĭ a capilor lor. Guvernul în fața unor asemenea împrejurărĭ a ordonat, cum am zis, ancheta. Ancheta însă a fost în acelașĭ timp făcută la toate băncile, împedecându-le astfel ca ele să 'șĭ treacă una alteia fondurile pentru a complecta lipsurile.

In ziua de 16 curent, inspectorul guvernator, Carpi, inspectând „Banca di Napoli" găsi totul în regulă, afară de o chitanță ce figura ca monedă contantă. Intrebat asupra faptuluĭ, casierul principal, Vicenzo D'Alessandro, rĕspunse că în ziua de 7 curent, directorul bănceĭ, Cucimello, i-a cerut suma de două milioane patru sute de miĭ francĭ zicênd că cererea era autorizată de directorul general, senatorul Consiglio. Casierul fără a cere autorizațiunea în scris, a încredințat directoruluĭ suma pentru care a primit numita chitanță. Imediat inspectorul guvernator Carpi, s'a transportat la domiciliul directoruluĭ să-ĭ ceară explicațiĭ. Care însă nu i-a fost surprinderea când după infinite cercetărĭ infructuoase a trebuit ca să se convingă că directorul o șterpelise. S'a telegrafiat în toate părțile mandatul de arestare, s'a promis 500 francĭ și avansarea agentuluĭ care ar reuși să'l aresteze, dar până în momentul în care scriŭ, toate căutările aŭ fost zadarnice. S'a arestat casierul principal D'Alessandro și fratele sĕŭ Luigi care iera sub-casier, pe motivul că zisul casier acceptând chitanța directoruluĭ trebuia s'o treacă în registrul contabilităței ca credit; iar nu ca monedă contantă. S'a aflat în urmă că lipsa data de mult și că directorul fugitiv când se făcea inspecția trimestrală, împrumuta suma lipsă de la *Banca Romana*, restituind'o după inspecție, de astă dată ulciorul s'a spart. Ziarele daŭ cu prisos informațiĭ asupra fugituluĭ. Era un bătrîn desfrînat și nechibzuit. Cheltuia mult cu femeele. Acum un an a avut un scandal de care presa s'a ocupat, dar care cu timpul s'a făcut mușama. Intr'o seară, aflîndu-se la o representație în teatrul Argentina, împreună cu întreținuta sa, aceasta ișĭ permise să-ĭ facă o scenă de gelozie, la care drept rĕspuns batrînul escroc îĭ dete câte-va bastoane peste cap în plin teatru. Și un astfel de individ era ținut în capul uneĭ instituțiĭ atât de importante. *O! tempora, o! mores!*

Inspecția Banceĭ Romane a găsit rezerva metalică în perfectă regulă. Un mare escedent însă s'a constatat în circulațiune care ecsorbitează cu maĭ bine de 60 milioane, limitele stabilite de legea de emisiune. Pentru suma de 35 milioane ecсesul pare justificat, între altele 24 de milioane aŭ fost întrebuintate pentru a plăti rambursurĭ de deposite reclamate; dar încurcătura naste din existenta a 24 milioane în bilete emise și negarantate de nicĭ o rezervă. Purtătoriĭ acestor bilete nu vor suferi însă nicĭ o pierdere căcĭ *Banca Nazionale* se obligă a lua asupra sa toată circulația *Banceĭ Romane* dând în schimb bilete propriĭ. O altă neregularitate constatată rezultă în conturile curente. pentru că în realitate ele nu reprezintă de cât o continuă subvențiune făcută de casa bănceĭ guvernatoruluĭ și casierilor carĭ substituiaŭ bonurilor caseĭ, bilete. Alte acte probează până la evidența reaua administrațiune și favoritismul capilor. S'a constatat o sumă de sconturĭ făcute multor indivizĭ; sconturĭ ce nu corespundeaŭ de loc graduluĭ lor de solvabilitate.

Intre alțiĭ se găsește un deputat al provincieĭ Romane, debitor cu cincĭ milioane. Guvernatorul aceste̦ĭ băncĭ care e comendatorul Tanlonga și casierul general comendatorul Lazzaroni, aŭ și dênșiĭ conturĭ curente foarte marĭ. In scurte cuvinte e vorba de patru-zecĭ milioane compromise, dacă nu cu totul perdute. E foarte viŭ comentat faptul că, proprietarul unuĭ jurnal din Roma cu renume, datorește suma de șase sute de miĭ francĭ Bănceĭ Romane, datorie ce se pretinde că datează de mult timp, dar că debitorul n'a plătit'o încă, profitînd de un document compromițător pentru capiĭ bănceĭ. Jurnalele comentează faptul fără a da numele jurnalistuluĭ care de alminterlea e cunoscut de toțĭ.

S'a găsit alte polițe de două până la cincĭ sute de leĭ. Acestea eraŭ sumușoare pe care patriarhul generos le distribuia jurnaliștilor de maĭ puțină importanță. Faptul acesta explică pentru ce pe când, guvernatorul și casierul bănceĭ eraŭ supravegheațĭ de poliție de patru zile, pe când presa provincială dăduse deja alarma, jurnalele din capitala Italieĭ tăceaŭ aproape toate. Comisarul inspector întrebând pe guvernator de cauza care l'a făcut să dea jurnalistuluĭ X suma de 147 miĭ de francĭ, ex-secretaruluĭ de stat al individuluĭ politic Y suma de 130 miĭ leĭ, etc. dînsul rĕspunde că are *Cartea sa de aur* în care pe de o parte sunt scrise sumele date, iar pe de alta scopul și uumele persoaneĭ din ordinul căreia le-a dat; a spus încă pe lângă acestea că are și probele în scris, pe care la caz de trebuință le va da la lumină. In urma inspecțieĭ, guvernatorul a fost plantonat în casa sa de poliție, neputênd fi arestat imediat din cauză că de curênd fusese numit senator perpetuŭ prin decret regal. Numirea însă fiind neconvalidată de Senat s'a întrebat oficiul de presidență al Senatuluĭ, care întrunindu-se aseară, a decis ca Tanlongo nu se putea considera ca senator de oare ce numirea sa nu fusese convalidată de Senat. Azĭ s'a publicat decretul prin care se revoacă numirea sa de senator. Senatul va decide în curênd dacă guvernatorul va fi judecat de tribunal saŭ de Senat. Imediat după deliberațiune s'a procedat la o perchezițiе în casa guvernatoruluĭ, unde s'a sequestrat suma de 2600 francĭ și maĭ multe documente; cât despre faimoasa *Carte de aur*, dînsa nu s'a găsit fiind încredințată în bune mânĭ. S'a conces ca pentru câte va zile guvernatorul să stea în casa sa pentru a se restabili de accesul de gută supravenit în urma ancheteĭ. Casierul bănceĭ Lazzaroni a fost în urmă perchezițieĭ făcută în casa sa, condus într'o celulă a carcerilor *Regina Coeli.* Perchezitia a dat ca resultat găsirea a câtor-va miĭ de leĭ în monetă și a câtor-va fondurĭ comerciale și acțiunĭ ale bănceĭ romane.

Titlul în virtutea căruia guvernatorul și casierul aŭ fost arestațĭ e în basa articoluluĭ Coduluĭ Penal privitor la: *Falș în acte publice și apropriațiune indebită.*

Iată tot ceea-ce se știe până azĭ relativ la ancheta făcută la *Banca de Neapoli* și *Banca Romană.*

A seară târziŭ aŭ fost subscrise convențiunile ce determină fusiunea *Bănceĭ Naționale* cu cele două institute Toscane de comisiune pentru a constitui noua *Banca d'Italia.* 300 milioane de capital din care 210 întreg vărsate. Tot aseară reprezentanțiĭ Bănceĭ Naționale și a celor două băncĭ Toscane aŭ subscris definitiv și actul prin care declară Banca Romană 'în *lichidație.*

Primul ministru Giolitti a declarat oficial, că e decis să facă lumină în jurul aceste̦ĭ afacerĭ și că nu va cruța pe nicĭ unul dintre culpabiliĭ orĭ-cine ar fi. La Cameră a fost presentată de ex-primul ministru marchizul de Rudini o interpelare guvernuluĭ privitor la rezultatul ancheteĭ băncilor. Alte interpelărĭ aŭ fost prezintate de alțĭ deputațĭ, care toate vor fi discutate zilele acestea. Știrea dată de unele jurnale locale relativ la o parțială criză ministerială, până acum e cu totul nefondată, de oare-ce nicĭ unul din actualiĭ miniștri nu e implicat în afacere.

In cele-l'alte băncĭ, ancheta nefiind încă terminată, las pentru viitoarea scrisoare toate detailurile ce voiŭ putea să'mĭ procur.

Azĭ înturnêndu-mĕ acasă am 'întâlnit în drumul meŭ un nenorocit încătușat dus de douĭ jandarmĭ. Era gol prăpădit, și vînăt de frig. Fusese arestat poate pe când nu reușise să fure o **pâine** pentru a o duce copiilor lihnițĭ, saŭ pentru a-șĭ astâmpăra foamea. Este o dreptate pe pămînt mi-am zis atuncĭ; legea e egală pentru toțĭ; înaintea eĭ mila e o armă neputincioasă, care nu trebuie să existe în inima judecătoruluĭ. Proprietatea trebuie respectată de la mic până la mare. In stradă vînzĕtoriĭ de jurnale strigaŭ din rĕsputerĭ *fuga* **cu două milioane și jumătate a directoruluĭ Bănceĭ de Napoli**.

De sigur mi-am zis, legea e egală pentru toțĭ, ce păcat însă că nu toțĭ sunt egalĭ înaintea eĭ!!!

Naĭobnoi.

Roma 8 (20) Ianuarie 1893.

INFORMAȚIUNI

Un asasinat nepedepsit

Este aproape o lună de zile de când am denunțat pe Costake Mihaĭ, primarul comuneĭ Urluenĭ din județul Teleorman, care a bătut, în localul primărieĭ, pe locuitorul Neagu Andreĭ, până ce acesta a murit.

Monitorul Oficial, **care este atât de vorbăreț, când este vorba de a spăla hoțiile prefecților și ale primarilor catargiști, nu ne a dat nicĭ o desmințire, dar nicĭ nu am aflat că asasinul a fost dat judecățeĭ.**

Pentru guvernul conservator se vede că viața unuĭ mojic de țĕran nu cântărește maĭ mult de cât aceea a unuĭ câine!

Trăiască Lascar Catargiu! El a inaugurat era asasinatelor!! El le 'acoperă cu autoritatea sa!!!

—

L'Indépendance Roumaine de Vinerĭ seara anunță cu multă fală că alegerea delegaților la Roman, lista guvernamentală a reușit după o luptă energică dusă de socialiștĭ și liberalĭ împreună.

Numita gazetă foarte bine informată, are dreptate: lupta electorală pe care aŭ câștigat-o conservatoriĭ, a fost foarte energică... cu morile de vînt, — căcĭ nicĭ socialiștiĭ, nicĭ liberaliĭ nu aŭ prezentat listă la aceste alegeri!

—

In Austria și Ungaria din causa viscoluluĭ maĭ multe liniĭ sunt întrerupte.

Trenul Fulger ce trebuia că sosească Sâmbătă seara la ora 11 n'a putut sosi încă în Capitală.

—

Inaintările la C. F. R. se va face pe ziua de 1 Februarie.

—

Știrea dată de un confrate în privința demisiuneĭ eminentuluĭ profesor de la facultatea de drept, D. C. Disescu, nu se adeverește.

De alt-fel suntem siguri că o astfel de demisiune ar fi respinsă de ministerul instrucțieĭ.

—

Ziarul *L'Indépendance Roumaine* ne comunică o dureroasă știre:

Ioan Kogălniceanu a încetat din viață la Menton, unde plecase pentru a cere, uneĭ clime maĭ dulce, însănătoșare.

Trimetem tinĕreĭ văduve, mameĭ, văduva defunctuluĭ Mihail Kogălniceanu, și socruluĭ, Colonelul Gr. Sturdza, sentimentele noastre de condoleanță.

—

D. Popini, cunoscutul farmacist din București, a inventat un praf contra dureriĭ de dințĭ, praf numit *Salvadent.*

Acest medicament poate fi întrebuințat cu succes contra nevralgiilor dentare, precum și în contra boalelor inflamatoriĭ ale gureĭ și gâtuluĭ, cunoscute sub denumirile vulgare de: a bubă, roșeață, gâlcĭ, etc.

Salvadentul se găsește de vînzare la toate farmaciile și drogueriile pe preț de un leŭ cutia.

Iĭ recomandăm publiculuĭ ca pe un remediŭ de valoare și efect sigur.

—

E vorba ca maĭ multe societățĭ din Capitală să serbeze ziua de 24 Ianuarie, aniversara unireĭ principatelor, printr'un mare banchet.

Studențiĭ universitarĭ vor serba și eĭ această zi memorabilă printr'un banchet, la care vor fi invitate maĭ multe personagiĭ politice.

—

Plantațiunile făcute la podgoriele din Drăgășanĭ și Valea Călugărească cu vițele americane aŭ dat rezultatele cele maĭ bune.

Plantațiunile s'aŭ făcut acum douĭ anĭ pe terene atacate de filoxeră și, în contra teorieĭ unor distinșĭ naturaliștĭ, toate vițele aŭ rĕmas neatinse. In cursul anuluĭ viitor aceste vițe vor fi producĕtoare și ast-fel la toamnă vom avea vinurĭ indigene din vițe americane.

Aceste experiențe făcute de serviciul nostru filoxeric, se vor face la vară în Franța, Italia, Elveția și Germania.

—

Joia viitoare liberaliĭ din Ploești, vor ținea o nouă întrunire în vederea alegereĭ de la 24 c.

La această întrunire vor lua parte toțĭ deputațiĭ liberalĭ, precum și D. G. D. Pallade, și alțĭ membri marcanțĭ aĭ partiduluĭ.

GUSTAVE FLAUBERT

Doamna Bovary

(FRAGMENT)

— Fac rĕŭ, fac rĕŭ, zise ea. Sunt nebună de staŭ să te ascult.

— De ce? Emma! Emma!

— Oh! Rudolf!... făcu încet tînĕra femee aplecându-se peste umĕrul sĕŭ.

Postavul rochieĭ sale se agața de catifeaua haineĭ luĭ. Ea dădu capul pe spate arĕtîndu-șĭ gâtu-ĭ alb, care se umfla de un oftat, și plîngând, tremurând și ascunzîndu-șĭ fața în mâinĭ i se dădu.

Seara se lăsa; soarele pătrunzînd printre ramurĭ, o orbea colea împrejuru-ĭ, între frunze saŭ pe pămînt, tremuraŭ pete luminoase ca și cum niște colibri sburînd și-ar fi ciugulit penele. Peste tot era tăcere; ea 'șĭ simția inima, ale căreĭ bătăĭ reîncepuseră, iar sîngele îĭ circula prin vine ca un rîŭ de lapte. Atuncĭ auzi în depărtare, dincolo de pădure, pe cele l'alte dealurĭ, un strigăt nedeslușit și lung, un glas trăgănat, și ea 'l în tăcere, cum se amesteca ca o musică ca cele din urmă vibrațiunĭ ale nervilor sĕĭ emoționațĭ. Rudolf, cu țigara în gură, dregea frînele stricate.

Se întoarseră în Yonville, tot pe unde veniseră. Vĕzură din nou pe noroiŭ urmele cailor lor, aceiașĭ mărăcinĭ, aceleașĭ petricele prin iarbă. Nimic nu se schimbase în jurul lor; și eĭ i se întîmplase un lucru maĭ însemnat de cât dacă munțiĭ s'ar fi schimbat din loc. Rudolf din când în când, se pleca de i lua mâna, și-o săruta.

Era încântătoare călare! Dreapta cu mijlocul subțire, genunchiĭ îndoițĭ pe coama animaluluĭ puțin împurpurată de vîntul sereĭ.

Intrînd în Yonville, ișĭ jucă calul pe strade, pe când lumea o privi pe la ferestre.

La masă, bărbatu-sĕŭ, o găsi maĭ bine la față; dar ea se făcu că nu-l aude când o întrebă despre preumblare; și stătea cu cotul pe masă, între cele două lumînărĭ carĭ ardeaŭ.

— Emma! începu el.

— Ce?

— După amiază am stat la D. Alexandru, el are un mînz frumos, pe care cred că poțĭ să-l capețĭ, cu o sută de leĭ.

El adăugă.

— Gândindu-mĕ, că chiar țĭ-ar face plăcere... l'am cumpărat... Bine am făcut? Spune, zĕŭ!

Ea dădu din cap, în semn de afirmare; apoĭ după un sfert de oră:

— Te ducĭ unde va astă-seară? întrebă ea.

— Da. De ce?

— Nimic, nimic, dragă.

Și îndată ce scăpă de bărbatul-sĕŭ, se urcă în odaia sa.

Maĭ întâĭ, se simți buimacă; vedea copaciĭ, drumurile, șanțurile, pe Rudolf, și simția încă strînsoarea brațelor sale, pe când frunzele se clătinaŭ, iar trunchiurile scârțiaŭ.

Dar privindu-se în oglindă, ea se mira de fața sa. Nicĭ o dată n'avusese ochiĭ atât de marĭ, atât de negri, și de adâncĭ.

Și repeta: Am un amant! am un amant! am un amant! plăcêndu-ĭ peste măsură acest gând, ca și când ar fi fost din nou fecioară.

Insfîrșit! va simțĭ și dânsa, bucuriile amoruluĭ, frigurile de fericire, atât de mult dorite. Intra în ceva extraordinar unde totul va fi pasiune, delir; o nemărginire albastră o înconjura, culmile sentimentuluĭ străluciaŭ în gândul eĭ, și viața ordinară o vedea de parte, tot în

---

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

(51)

FORTUNÉ DU BOISGOBEY

Blana spânzuratuluĭ

(Urmare la Loja sângerată)

CAPITOLUL III

D-na Crozon știa maĭ mult. Ea știa că datorea liniștea îndemânaticeĭ intervențiĭ a luĭ Nointel, și ardea de dorința de a pune pe soră-sa la curent cu diferitele incidente care se produseră de la fatala noapte a baluluĭ de la Operă. Insă presența luĭ bărbatu-sĕŭ îĭ închidea gura.

— Știam eŭ bine că Berta'ĭ inocentă, strigă căpitanul bătând cu pumnul în masă. Judecătorul a pus prea mult timp pentru a o recunoaște, dar în fine ne-a redat surioara, și ea nu ne va maĭ părăsi. D-v. Doamnă, vĕ datorăm această bucurie, și vĕ jur că Jacques Crozon, aci de față, va fi tot-d'auna gata să s'arunce în apă pentru D-v.

— O datorațĭ maĭ cu seamă D-luĭ Darcy, se grăbi să zică, frumoasa vĕduvă, care avea o grije de a pune situația în așa chip în cât să dispenseze pe D-ra Lestérel de a procura explicațiĭ dificile.

Nu voia să întristeze această primă întrevedere spunând marinaruluĭ și femeeĭ sale că punerea în libertate a Berteĭ, nu era de cât provisorie, și cu toate astea trebuia s'atingă un cuvênt măcar din măsura luată de judecător.

— D. Darcy, reluă dênsa, n'a statuat încă definitiv asupra afacereĭ pe care s'a însărcinat s'o instruiască; dar convingerea sa e făcută, și nu va întârzia să ia o hotărîre care să desărcineze de tot pe D-ra Lestérel de o învinuire nedreaptă. Inainte de a ajunge acolo, sunt formalitățĭ de îndeplinit care pot fi destul de lungĭ.

— N'are a face, strigă Crozon. Berta e liberă. Asta'ĭ tot ce trebue. Era chiar prea absurd... s'acuze pe o copilă de omor când ea n'ar face rĕŭ nicĭ uneĭ muște... Mĕ întreb, cum un magistrat luminat, să poată crede 'asemenea calomniĭ.

— A fost indus în eroare de indiciĭ nenorocite.

— Da, știŭ, pumnalul acela pe care l'am adus din Yeddo. Un cadoŭ frumos pe care i l'am făcut bieteĭ Berta. Ar fi trebuit să judece că'l perduse.

D-ra Lestérel plecă ochiĭ și începu să se îngălbenească. D-na Cambry îĭ veni în ajutor.

— Tocmaĭ așa, îl pierduse eșind de la mine, zise ea repede, în momentul când începea balul de la Operă, și, printr'o fatalitate extraordinară, l'a găsit o femee care s'a servit de el pentru a comite crima.

— Se știe cine e acea femee?

— Nu încă; dar dacă ea ar scăpa justițieĭ, inocența D-reĭ Lestérel nu va fi maĭ puțin stabilită. Dênsa a fost victima unuĭ fel de complot urzit de niște mizerabiĭ pe care-ĭ va descoperi, sper.

— Eŭ îĭ vor descoperi. Sunt sigur că lovitura e pornită de la un ticălos pe care'l caut și pe care negreșit îl voiŭ descoperi. Ah! D-nă, am vĕzut, și eŭ, că nu trebuia să pun temeiŭ pe aparențe. Nu vĕ vețĭ supăra dacă am să vĕ vorbesc de suferințele care mi-aŭ otrăvit viața dar care aŭ luat sfîrșit, mulțămesc luĭ D-zeŭ! Pe o denunțare anonimă, îmĭ am bănuit femeia. Am fost destul de nebun ca să cred că ea mĕ înșelase, și eram gata să fac o nenorocire, când hazardul mĕ puse față în față c'un vechiŭ camarad, căpitanul Nointel. Tocmaĭ pe el mi'l designase un ticălos cum c'ar fi fost amantul Matildeĭ. Ne-am explicat într'un mod leal și totul eși la lumină. Am recunoscut c'amêndoĭ eram prada persecuțiilor unuĭ vrășmaș ascuns care'șĭ făcuse planul de a ne aduce până acolo în cât să ne tăiem gâtul. Acum Nointel e cel maĭ bun prieten al meŭ.

— D. Nointel mi-a fost presentat ierĭ, zise D-na Cambry încântată de fața ce lua convorbirea. E foarte legat cu nepotul D-luĭ Darcy, viitorul meŭ bărbat și cred că ne va procura adesea plăcerea de a-l primi.

Berta se uită la soră-sa, și privind'o, ghici, aproape tot, ce se petrecuse pe timpul captivităței sale. Atuncĭ cugetă la Gaston, care, fără îndoială, inspirase intimuluĭ sĕŭ fericita idee de a se pune în relațiĭ cu marinarul, și'șĭ zise cu inima palpitândă:

— Pentru mine a făcut el asta.

— Și pe Dv. D-le, reluă vĕduva, socotesc că vĕ voiŭ maĭ vedea și că D-na Crozon îmĭ va face onoarea de-a pofti și pe la mine.

— Onoarea pentru mine va fi, și vĕ promit că vom profita adesea de permisiunea D-v., zise călduros balenarul. Ah! D-nă, dac'ațĭ ști cât suntem de ferecițĭ acum când scumpa noastră soră ne-a venit iar, acum când sunt vindecat de stupida mea gelosie. Era iad înainte, acum e paradis. Eram nebun. Aveam gândurĭ de omor. M'ațĭ crede că lașul acela care îmĭ trimetea scrisorĭ anonime mĕ încredințase că femeia mea născuse într'ascuns, și că căutam copilul ca să'l ucid? Așĭ fi ucis pe mumă pe urmă, ș'apoĭ miașĭ fi sburat și eŭ creeriĭ.

— Jaques! strigă c'un ton de reproș D-ra Lestérel, facĭ un rĕŭ groaznic Matildeĭ, și uițĭ cuĭ vorbeștĭ.

D-na Crozon era înspăimêntător de galbenă, și D-na Cambry, căreia i se făcuse milă, era să încerce să schimbe conversația, dar turbatul marinar era pornit.

— Pentru ce nu 'mi-așĭ aminti prostiile meie? reluă el. Lasă-mĕ să proclam sus și tare că eram nedrept, c'am făcut să sufere o femee inocentă, dar că miam revenit din funestele erorĭ și că întreaga mea viață voiŭ consacra-o pentru repararea lor. Da, mĕ căiesc, cer iertare Matildeĭ, D-tale Berto că te-am cunoscut rĕŭ.... și D-neĭ, c'o obosesc cu istorisirea nenorocirilor mele.

Să vorbim de alt ceva, adăogă el repede. Când aĭ eșit din acea păcătoasă închisoare, dragă Berto?

(Va urma).

întuneric prin locurile goale dintre aceste înălțimĭ.

Atuncĭ îşĭ reaminti de eroinele cărților pe care le citise. şi legiunea lyrică a acestor femeĭ adultere, începu a cânta în memoria sa, cu glas de surorĭ care o fermecaŭ. Ea însă-şĭ ajunsese ca o parte din toate aceste închipuirĭ şi întrupa lunga visare din tinerețea, privindu-se în acest rol de amorezată pe care îl dorise atât de mult. De altmintrelea, Emma, încerca o mulțumire de rěsbunare. Nu suferise destul? Dar acum triumfa, şi amorul atât de mult timp stăpînit, isbucnea în întregime clocotind vesel. Ea îl gusta fără remuşcare, fără grijă, fără tulburare.

E. V.

Clima lunei Decembre 1892 st. n.

— —

Ca şi Noembre, Decembre a fost maĭ rece de cât temperatura sa normală.

La Bucureştĭ şi la Sinaia termometrul s'a coborît în toate zilele sub zero grade; la Sulina numaĭ într'o singură zi, la 5, termometrul nu s'a coborît aşa de jos.

La Bucureştĭ temperatura mijlocie a fost 2°0 grade pe când temperatura normală a lunei Decembre nu este de cât 0°.3.

La Sulina temperatura mijlocie a fost + 0°.3 iar la Sinaia 4.°4. Cea maĭ căduroasă lună a fost cea din 1861, când temperatura mijlocie a fost + 5.°0 şi cea maĭ friguroasă a avut loc în 1865, cu mijlocia de 8°.0.

Cea maĭ coborîtă temperatură în această lună la Bucureştĭ a fost 13°0 în ziua de 30; la Sulina ea a fost de 17°6 la 29 şi la Sinaie 18° 0 la 29 şi la 30. Afară de Sulina, temperatura s'a coborît în cele l'alte stațiunĭ mult maĭ jos în Noembre de cât în Decembre; frigul ce am avut în unele zile din Noembre, va rěmânea memorabil. Luna luĭ Decembre a avut la Sulina 4 zile în care termometrul nu s'a urcat de loc d'asupra luĭ zero grade, la Bucureştĭ aŭ fost 8 asemenea zile şi la Sinaia 16.

Umezeala aerului a fost în mijlocie 79%, la Sulina, la Bucureştĭ 82% şi 84% la Sinaia.

Soarele a strălucit 89 la Sulina, 94 la Bucureştĭ şi d'abea 33 la Sinaia. La Bucureştĭ am avut 9 zile senine, 7 noroase şi 15 acoperite; la Sulina aŭ fost 12 senine, 5 noroase şi 14 acoperite; la Sinaia 6 senine, 9 noroase şi 16 acoperite.

Apa, provenită din ploaie saŭ zăpadă, a fost de 34 milimetri la Sulina, 47 la Bucureştĭ şi 41 la Sinaia. Solul a fost acoperit cu zăpadă în timp de 11 zile la Sulina, 17 zile la Bucureştĭ şi în tot cursul luneĭ la Sinaia. In ultimele două zile ale luneĭ, a căzut a mare cantitate de zăpadă în maĭ toate părțile țěreĭ.

(Comunicat de Institutul Meteorologic).

SERVICIUL ANTROPOMETRIC

— —

Iată raportul D-luĭ dr. Minovicĭ, privitor la rezultatele obținute de D-sa la măsurarea unuĭ număr de 1711 indivizĭ, de la diferite penitenciare, raport adresat prefectuluĭ poliției Capitaleĭ.

Am onoare a vě înainta această dare de seamă a indivizilor měsurațĭ de serviciul antropometric de la a prefectura poliției Capitaleĭ în cursul anuluĭ 1892. Acest serviciŭ de la înființarea luĭ 1 Aprilie 1892 şi până la 1 Ianuarie 1893 a měsurat 1711 indivizĭ din care, 602 sunt diferițĭ trecětorĭ din diferite penitenciare din țară prin penitenciarul Văcăreştĭ měsurațĭ în urma uneĭ decisiunĭ a serviciuluĭ, de a avea un număr cât se poate maĭ mare de indivizĭ condamnațĭ, iar restul de 1109 sunt tot ce județul Ilfov a putut să ne dea ca indivizĭ revoltațĭ contra legeĭ şi care aŭ căutat să se sustragă de la acțiunea eĭ.

Aceştĭ indivizĭ aŭ fost clasațĭ de acest serviciŭ în următoarele modurĭ:

1. Casarea indivizilor după etate şi sexe.

Bărbațĭ	1368
Copiĭ	240
Femeĭ	103
	1711

2. Casarea celor 1711 indivizĭ după delicte

	Bărbațĭ	Copiĭ	Femeĭ
Omorîtorĭ	272	23	14
Tâlharĭ	96	4	—
Furt	388	130	58
Furt cu efracție.	147	17	9
Furt de vite	137	6	—
Bătae	96	23	3
Atentare	46	8	—
Escrocherie	49	2	2
Abus de încredere . . .	29	4	—
Vagabondagiŭ	69	20	12
Incendiare	12	3	—
Insultă	28	—	5
	1368	240	103

Acest serviciŭ a avut în timpul de 9 lunĭ de la înființarea sa a recunoaşte 45 de recidiviştĭ, din carĭ, 8 fiind de treĭ orĭ măsurațĭ, aŭ intrat în penitenciar din noŭ, chiar în cursul aceluiaşĭ an, după cum se vede din alăturatul tabloŭ, bucurându-se de libertate, de cât câte-va lunĭ.

NUMELE ŞI PRONUMELE	Timpul cât a stat liber
1 Alexandru Popescu Christian .	2 lunĭ
2. Panait Cocef	2 l. 25 zil.
3 Nițâ Stan Schiopu	4 „ 2 „
4. Constantin Andreiŭ Ilie	6 „ 10 „
5. Dumitru M. Popescu.	3 „ 21 „
6. Grigorie Tudor Onete	6 „ 28 „
7. Nița Ioan Cornățeanu	4 „ 15 „
7 Marin Pavel Snagoveanu. . . .	28 zile

3. — Casarea indivizilor după etate.

GRUPELE LEGALE DE ANI	Numěrul indivizilor
De la 10 până la 15	35
„ „ 15 „ „ 20	283
„ „ 20 „ „ 30	577
„ „ 30 „ „ 40	409
„ „ 40 „ „ 60	347
„ „ 60 „ „ 80	60
Total	1 711

Şeful serviciuluĭ.

Dr. N. Minovicĭ.

DIFERITE ŞTIRI
DIN ȚARA

Temperatura Observațiunea caseĭ **A. Menu et C-nie**, opticianĭ, Calea Victorieĭ 83, pe ziua de 18 Ianuarie *1893*.

Miezul nopțiĭ	—11,2
7 ore dimineața	— 9
Amiazĭ.	— 7
Inălțimea barometrică . .	770
Starea ceruluĭ : brumos.	

*

Tiněrul Vasile Spoială şi-a susținut cu deplin succes teza sa de doctorat în medicină şi hirurgie. Subiectul tezeĭ sale a fost „Contribuțiunĭ la studiul sinusurilor frontale din punct de vedere anatomic, fisiologic şi patologic.

Felicitările noastre tiněruluĭ doctor.

*

In seara de 25 Ianuarie va avea loc în eleganta sală a stabilimentuluĭ Hugo din strada Karagheorghevicĭ al XVI-lea bal aniversar al societățeĭ coaforilor din Bucureştĭ.

*

Procesul D-neĭ Alexianu va veni azĭ înaintea curțeĭ de apel din Bucureştĭ, D Populeanu va susține acuzațiunea iar D. G. D. Pallade apărarea.

*

Un părinte din capitală ni-se plânge că la şcoală de fete No. 16 din Dealu-Spireĭ, de la 11 Ianuarie, de când s'aŭ reînceput cursurile, nu s'a vězut nicĭ o schintee de foc prin sobele acesteĭ şcolĭ, astfel că profesoarele refuză de a preda lecțiunĭ, iar copilele sunt ținute în clasă în frigul cel maĭ cumplit şi expuse a se îmbolnăvi.

Atragem atențiunea celor în drept şi-l rugăm a lua măsurĭ, căcĭ alt-fel nu înțelegem pentru ce s'ar maĭ ține deschisă o asemenea şcoală.

*

La ospiciul Mărcuța s'a început o serie de confrințe foarte importante. Mercurea trecută, D. Pozmantir, intern, a presintat un bolnav afectat de *agromegalie*, caz foarte important, şi pe cât se ştie cel întâiŭ observat în țară la noĭ.

In conferința ce se va ține Mercurea aceasta, D. Dr. Thomescu va vorbi despre *amnezii*.

*

D-niĭ I. Cantacuzen şi Dr. Suțu, eforĭ aĭ Spitalelor civile, şi-aŭ dat demisiunea ministruluĭ de interne, care a refuzat să confirme numirea D-luĭ Retoride ca director al eforieĭ.

Ambiĭ eforĭ sunt hotărîțĭ a persista în demisiunile lor în cas când ministrul le-ar refuza.

*

Sub titlul *O carte tipărită din ordinul M. S. Impěratuluĭ Rusieĭ*, cunoscutul publicist Zamfir C. Arbore a scos o broşură de 40 de pagine, rezumând şi criticând nişte enormitățĭ debitate, din ordinul Țaruluĭ, de către Batiuskoff, cunoscutul desnaționalizător al Polonieĭ, enormitățĭ care privesc de astă-dată pe Româniĭ basărăbenĭ. Broşura D-luĭ Arbore e interesantă din toate punctele de vedere şi o recomandăm cetitorilor noştri. Prețul e de 40 banĭ.

* *

DIN STRAINATATE

La Amsterdam turburările lucrătorilor fără lucru devine din ce în ce maĭ îngrijitoare. O mulțime de grupurĭ de lucrătorĭ fără lucru parcurg stradele cerând muncă şi amenințând siguranța publică.

Aențiĭ polițieĭ aŭ devenit neîndestulătorĭ pentru a putea garanta liniştea. In maĭ multe puncte ale oraşuluĭ, poliția a fost nevoită să facă uz de sabie pentru a restabili ordinea.

*

Studențiĭ din Cairo aŭ făcut marĭ ovațiunĭ Kedivuluĭ la eşirea sa din moschee; apoĭ s'aŭ dus şi aŭ spart ferestrele biurouluĭ *Mokatan*, ziar indigen, organ al intereselor engleze.

Maĭ mulțĭ studențĭ aŭ fost arestațĭ.

*

In afacerea hoțiilor comise la Banca Romana. *Curierul de Neapole* afirmă că atât D. Giolitti cât şi Crispi şi de Rudini, sunt responsabilĭ de desordinele financiare dovedite în administrația Bănceĭ.

Ceĭ maĭ compromişĭ oamenĭ politicĭ italienĭ în afacerea neregularitățiĭ de la Bancă, sunt D-niĭ: Crispi, Grimaldi, Luzzati, di Rudini, Nicotera, Lacava, Miceli, Giolitti, Colombo şi alțĭ ministrĭ. D-niĭ Crispi şi Luzzati sunt într'o situațiune dintre cele maĭ critice.

*

Intr'o şedință a Cameref franceze din zilele din urmă, s'a produs un mic scandal între deputațiĭ Pichon şi Déroulede, care a avut ca urmare o provocare din partea D-luĭ Pichon.

D. Déroulede a zis în plin parlament D-luĭ Pichon următoarele cuvinte: „Fițĭ maĭ modest, tinere candidat al luĭ Herz!"

File rupte din Album

Grija e pentru bătrânețe pentru ca tinerețea să poată fi o bucată de vreme fără grijĭ.

Gothe.

Ştiința este făclia care luminează întunericul ignoranțeĭ.

Duclos.

Timpul, nu rațiunea, pune capět amoruluĭ.

D-na de Sartory.

O filă ruptă din albumul luĭ Păcală:

Flăcăul se aseamănă cu un vițel; după ce se însoară, îĭ cresc coarnele şi devine boŭ.

* *

Un ultim cuvênt

Locotenentul:—la Spune-mĭ, Stane! cine e maĭ mare de cât locotenentul?

Soldatul: — Căpitanul!

Locotenentul: — Dar de cât căpitanul?

Soldatul: — Maiorul!

Locotenentul: — Şi de cât maiorul?

Soldatul: — Colonelul!

Locotenentul: — Bine! — dar cine comandă peste colonel?

Soldatul: —Cucoana coloneluluĭ!

Desbaterile Parlamentare

CAMERA

Şedința de la 18 Ianuarie 1893

Şedința se deschide la ora 2 sub preşedenția D-luĭ general Gh. Manu.

Prezențĭ 98 deputațĭ.

Se fac formalitățile obicinuite.

D. D. A. Sturza, prezintă protestul preoților din capitală, Galațĭ şi Bîrlad, contra proiectuluĭ pentru îmbunătățirea soarteĭ cleruluĭ, prezintat de guvern.

D-sa roagă biuroul să trimită acest protest la comitetul delegaților spre a-l studia.

D. preşedinte, general Gh. Manu, spune că nu înțelege cuvěntul *protest*; cum se poate ca cine-va să protesteze în contra lucrărilor Cameref? Aceasta nu poate fi de cât opinia preoților şi ca atare D-sa o va trimete la comitetul delegaților.

Se comunică asemenea că s'a primit un protest şi de la preoțiĭ din Iaşĭ.

D. V. Brătianu depune un proiect de lege relativ la numirea magistraților de pe lângă Curtea de Casație, Curțile de apel şi tribunale.

Se pune la vot indigenatul D-luĭ Ioan Nicolau, şi se primeşte.

SENATUL

Şedința de la 18 Ianuarie 1893

Şedința se deschide la orele 3 sub preşedenția D-lul Gh. Cantacuzino.

Prezențĭ 78 senatorĭ.

Se fac formalitățile obicinuite.

Senatoriĭ intră în secțiunĭ.

— Şedința se va redeschide la ora 4 p. m.

Ultime Informații

— —

Conferința D-neĭ Smara

Aseară la Ateneŭ D-na Smaranda Andronescu (Smara) şi-a desvoltat conferința sa asupra copiilor orfelinĭ, conferință care a obținut un adevěrat fiasco, căcĭ era des întreruptă de risite şi aplause ironice.

Cauza pentru care D-na Smara a făcut fiasco cu subectul conferințeĭ sale, este că D-sa, a fost foarte nepregătită pentru tratarea acestuĭ dureros şi interesant subect. D-na conferențiară (!) s'a mărginit numaĭ la banalitățĭ, lucrurĭ comune, criticĭ superficiale care se fac de obiceiŭ la mahala şi în colo nimic. Ba să fim dreptĭ, s'a încercat D-na Smara să facă tabloul omenireĭ din starea salbatecă până azĭ, dar s'a vězut că habar n'are de ştiința modernă, pe care a bine voit, a o înlocui cu fantazia sa.

A face un rezumat din conferința D-neĭ Smara este imposibil, căcĭ n'avea nicĭ un şir; când credeaĭ că termină, atuncĭ iar începea din noŭ, spre risul şi plictiseala celor din sală.

La un moment dat D-na Smara a crezut de cuviință să facă şi elogiurĭ viitoareĭ Regine (? !) a Românieĭ (Maria de Edimburg) spunênd că dacă renunță la diademă, cum s'a zis, şi cu acea sumă să se facă un azil pentru orfelinĭ, atuncĭ auguste suverană va purta o aureolă... Insă publicul din sală la auzul acesteĭ platitudinĭ a D-neĭ Smara a ţistuit puternic şi semnificativ, iar un Dn. din mulțime zise:

— *Ne ia parale pentru pavilionul de la gară.*

Aplausele aŭ fost furtunoase.

Conferința D-neĭ Smara s'a transformat într'un fel de conversație cu publicul. Fiascul a fost complect.

Ne pare rěŭ de insuccesul D-neĭ Smara. Noĭ în tot-d'a-una am fost ceĭ dintâiŭ a încuraja pe femeile noastre de a căuta să iasă din apatia în care staŭ de anĭ. Dar n'am înțeles nicĭ o dată că D-na Smara poate ocupa tribuna Ateneuluĭ fiind nepregătită.

Acum douĭ anĭ, D-na Hortensia Racoviță, directoarea externatuluĭ secundar de fete No. 2, tot la Ateneŭ, a tratat cu măestrie subiectul său asupra *Educațiuneĭ* şi a obținut un mare succes.

D-na Racoviță a fost pregătită.

Ierĭ a fost adunarea generală a clubuluĭ conservator.

La ordinea zileĭ alegerea unuĭ comitet.

S'aŭ ales; general Manu, preşedinte; Al. Ştirbeĭ, vice-preşedinte şi membriĭ în comitet D-niĭ: Al. Lahovari, Gr. Triandafil, Gr. Păucescu, N. Filipescu, Al. Catargiu, Borcescu, etc.

In urma insistențelor generaluluĭ Manu nu s'a făcut nicĭ o propunere în sensul de a se invita clubul junimist la o fusiune cu clubul conservator.

Aflăm pozitiv că faimosul samsar Arton se află ascuns în țară, poate chiar în Capitală.

In ziua în care a sosit în Bucureştĭ depeşa din Paris, că Arton se află în România, el pleacă din Iaşĭ lăsênd la hotelul Binder un geamantan şi câteva rufe murdare. El a luat trenul de Vasluĭ avênd un bilet de clasa I până la Bucureştĭ.

După o zi şi jumětate pleacă la Iaşĭ primul procuror Paraschivescu însoțit de doui vestițĭ agențĭ secrețĭ din Paris. Constatându-se plecarea subită a luĭ Arton, s'a depeşat imediat tuturor autorităților noastre vamale ca să-l prindă şi să-l înainteze prefectureĭ polițieĭ din Bucureştĭ, dacă se va ivi la vr'o graniță.

Astfel Arton n'a avut vreme ca să părăsească țara.

Acum cât-va timp Arton a fost şi la fabrica de cognac din Berhecĭ.

Anunțăm cu plăcere logodna D-luĭ Dr. M. Hristodorescu cu gentila D-şoară Filofteа Haralambie Gheorghiu. Urăm tinerilor logodițĭ toate fericirile.

Sala Ateneuluĭ. — *Marțĭ 19 Ianuarie 1893*, **Mare Concert**, dat în *scop filantropic*, cu bine-voitorul şi grațiosul concurs al D-nelor: Adele Borghi, Regina Pinkert, Aurelia Chițu şi al D-luĭ Giuseppe Russitano, artiştĭ aĭ Opereĭ Italiane; a D-luĭ Carlo Bianchi, a D-lor Ion Brezeanu, Gh. Al. Cârjă şi I. Jianu, artiştĭ aĭ Teatruluĭ Național.

Partea I.—1) Fr. Coppé. Benedicțiunea, versurĭ zise de D. Gh. Al. Cârjă; 2) Meyerbeer, arioso din „Profetul", cântat de D-ra Aurelia Chițu; 3) Idem, valsul din „Dinorah", cântat de D-ra Regina Pinkert; 4) Ch. Halévy, romanță din „Ebrea", cântată de D. Giusepe Russitano; 5) Versurĭ zise de D. I. Brezeanu.

Partea II.—Speranță, „Cine'l Nuhăm", monolog zis de D. I. Jianu.

Partea III. — 1) Beldiceanu N., „Lăutarul", versurĭ zise de D. Gh. Al. Cârjă; 2) Verdi, aria din „Don Carlos", cântată de D-ra Aurelia Chițu; 3) Idem, romanță din act. III din „Forța destinuluĭ", cântată de D. Giuseppe Russitano; 4) Tosti, „Ideale e Penso", cântată de D-na Adele Borghi; 5) Versurĭ zise de D. Ioan Brezeanu.

Acompaniamentul la piano va fi ținut de D. Carlo Bianchi.

Prețurile locurilor: Avanscena 50 leĭ, loje I 30 leĭ, loje II 20 leĭ, Stal I 5 leĭ, Stal II 4 leĭ şi Stal III 3 leĭ.

Inceputul la 8 ore seara.

Ultime Telegrame

— —

BUDAPESTA 17 Ianuarie.—*Buletin oficial al holereĭ*. La 27 Ianuarie două decese, un caz;—ierĭ un caz;—azĭ, nicĭ un caz.

PALERMO, 17 Ianuarie. — Din cauza maĭ multor acte de nedisciplină din partea studenților, universitatea a fost închisă.

NEW-YORK 17 Ianuarie. — Treĭ milioane şi jumětate dolarĭ aur a plecat ierĭ spre Europa; un milion şi jumětate va fi expediat Marțĭ.

ATENA, 17 Ianuarie.— Ierĭ a avut loc un bal la Curte. Regele nu apăruse de mult la vre o serbare. La acest bal aŭ asistat prințul moştenitor şi prințesa Maria. Prințesa moştenitoare nu a asistat.

BERLIN, 17 Ianuarie. — *Freisinnige Zeitung* află că Țareviciul, care la 13 Ianuarie era aşteptat la 9 ore şi jumětate la serbarea dată în onoarea sa la ambasada rusă, a sosit abia la 1³/₄. In acest interval el s'a întreținut cu împěratul, la castel, fără vr'un martor.

D-ra Alexandrina Grigoriu
R.-Sărat.

Iancu I. Apostol
Tg.-Ocna.

Fidanțațĭ

TEATRE-CONCERTE

18 Ianuarie

Teatrul Național. — Mâine seară, se va juca *Renegatul* de Mircea Demetriade.

Opera Italiană. — Diseară represeutația de adio a D-şoareĭ Adela Borghi. Se va cânta *Carmen* de Bizet.

Compania Lirică. — Mâine seară *Mam'zelle Nitouche*. Această operetă a avut marĭ succese Sâmbătă şi Duminecă seara.

Sala Băilor Eforieĭ.—Diseară mare bal mascat Mabille. Cabine separate la dispoziția amatorilor. Mare animație; lume multă.

Teatru Karageorgeviciĭ. — Bal mascat.

Concert Rubinstein. — Excelenta orchestră de sub direcția D-luĭ Rubinstein cântă în fie-care seară la *Cafeneaua Națională*.

Bursa din streinătate

Bursa din Viena

De la 17 Ianuarie 1893.	Florinĭ
Napoleonul	9.625
Imperialul	—
Livra turcescă	10 84
Arg. C. Pap	100—
Rubla	123—
Anstalt	322.65
Renta perp. austr	98.70
aur „	116 30
aur ungară	114.40
argint austr.	98 30
Schimb asupra Londreĭ	121 40
„ „ Parisuluĭ	48.22
„ „ Berlinuluĭ	59.40
„ „ Amsterdam	100.35
„ „ Belgieĭ	48.02
„ „ Italieĭ	46.20
Tendință	

Bursa din Berlin

De la 17 Ianuarie 1893.	Mărcĭ
Napoleonul	16 23
Renta R. aur 5%	98 10
C. F. R. „	102. 40
R. aur 4%	88 10
Imprum. municipal Bucureștĭ	96 20
Rubla	208 10
Disconto	186 —
Schimb asupra Londreĭ	—
„ „ Parisuluĭ	20.35
„ „ Amsterdam	80.85
„ „ Vieneĭ	168.70
„ „ Belgieĭ	167.75
„ „ Italieĭ	80.80
Tendință	77.55

Bursa din Paris

De la 17 Ianuarie 1893.	Francĭ
Renta franc. 4½ la sută	106.67
„ „ 3 „ „	96.72
„ R. aur 5 „ „	98 50
„ Italiană	90 08
„ Ungară 5	95.18
Ext. Esp	61.407
Imprum. grecesc	312 75
Bancă otomană	573.12
Datoria unif. Egipt	405—
Loturĭ turceștĭ	81.25
Cec asupra Londreĭ	25 105
Schimb asupra Vieneĭ	205.50
„ „ Amsterdam	206.12
„ „ Berlinuluĭ	121.17
„ „ Belgieĭ	7/32
„ „ Italieĭ	3 7/8
Tendință	

Bursa din Londra

De la 17 Ianuarie 1893.	L. St.
Noul com. englez	98 7/16
Banca română	6 1/2
Schimbul asupra Parisuluĭ	25 31
„ „ Berlin	20.52
„ „ Amstedarm	12.08

Bursa Paris (Bulev.)

De la 17 Ianuarie 1893.	Franc
Renta franc 3%	96.80
italiană	90.90
Banca otomană	574.37
Tendință	—

Bursa din Francfort

De la 17 Ianuarie 1893	Mărcĭ
Renta R. aur. 5%	97.50
„ „ „ 4%	82.80

Tipografia Modernă, Gregorie Luis, Strada Academieĭ, 24